

На основу члана 14. Статута Туристичке организације општине Црна Трава број 24 /2022. од 15.04.2022.године Управни одбор Туристичке организације на седници одржаној 21.10.2025. године усвојио је:

**ПРОГРАМ РАДА
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОПШТИНЕ ЦРНА ТРАВА
ЗА 2026.ГОДИНУ**

Туристичка организација општине Црна Трава је основана ради валоризације, очувања, унапређења постојећих и афирмације нових туристичких ресурса на територији општине, ради промоције и рангирања општине Црна Трава на туристичком тржишту Републике .Србије, праћења свих промена које се дешавају на туристичком тржишту уз настојање да својим радом унапреди понуду општине Црна Трава. Веома важан задатак је да се створе услови за активирање туристичких ресурса на територији општине и на тај начин унапреде и промовишу изворне вредности дестинације.

Један од главних циљева, јесте да се врши подстицање, координирање и организација културних и уметничких, привредних и спортских и других манифестација, које доприносе обогаћивању туристичког садржаја.

Основна мисија, циљеви и визија Туристичка организација општине Црна Трава исказани у форми ставова:

Мисија:

- Стварање квалитетног, атрактивног и позитивног амбијента за развој свих облика туризма.
- Стварање пријатног и гостољубивог амбијента како за домаће и стране туристе тако и за локално становништво.
- Развој добрих система комуникања између свих учесника у креирању интегрисаног туристичког производа.
- Експлоатисање природних, културних и других ресурса на одговоран начин који доноси профитабилне и одрживе дугорочне инвестиције у општини.

- Сви чиниоци туристичке привреде виде туризам као мотор развоја општине који може да омогући економску независност и стварање нових радних места.

Циљеви:

- Промовисање Црне Траве за циљане видове туризма.
- Усмеравање и охрабривање инвестирања у оне облике садржаја који доприносе развоју туризма
- Охрабривање развоја и промоција посебних догађаја и манифестација намењених туристима и свима који посећују Црну Траву

Визија:

- Коришћењем свих расположивих туристичких ресурса захваљујући њиховој промоцији, Црна Трава може постати привлачна дестинација за становнике других градова, регија, држава као и место где ће домаће становништво бити задовољно туристичким садржајем
- Црна Трава, место које мора бити откривено због лепоте нетакнуте природе изобилља чистог планинског ваздуха, воде, шумских плодова чије чари туристи теже да осете, пробају, доживе.
- Планинске стазе и монтбајк маратон имају шансу због изузетно погодног терена за ове врсте туриста.

Активности које је Туристичка организација општине Црна Трава планирала се могу груписати у следеће области:

1. Издавачка делатност (штампани / видео материјал)
2. Манифестације
3. Промоција, презентација општине и туристичке понуде
4. Инвестиције
5. Едукација
6. Информативна делатност
7. Сарадња
8. Остало
9. Закључак

1. ЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ (штампани / видео материјал)

Припрема, израда и штампање банера и реклама за нове манифестације у 2026

Рок завршетка: средина април 2026.године

Двојезични каталог (енглеско-српски) који ће садржати кратак преглед потребних информација за потенцијалне посетиоце: географски положај, историјски развој, природне и антропогене туристичке вредности, угоститељску понуду и информације о битним установама.

Рок завршетка: средина маја 2026.године

Израда нових флајера и промо материјала
Фебруар 2026.

Припрема, израда и штампа новогодишњег календара Туристичка организација општине Црна Трава

Рок завршетка : средина децембра 2026..

2 .МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Бадњи дан 06. јануар

У сарадњи са црквом организује се свечано паљење бадњака.

Активности Туристичка организација општине Црна Трава поводом ове верске манифестације биће следеће: указати на значај очувања традиционалних и православних вредности уз истицање наших обичаја поводом дочека најрадоснијег православног празника-Божића. Позвати школе, установе, цркву и удружења ради договора око израде програма манифестације. Туристичка организација ће спремити уводну реч, школе организовати приредбу на тему Бадњи дан и Божић, црква обичај око свете литургије и паљења бадњака, а удружења би у сарадњи са локалном самоуправом требала организовати скромно посно послужење за грађане, онако како то доликује овом празнику.

Све ово је неопходно сликати, објавити на друштвеним мрежама Туристичке организације тј. инстаграм налогу и проследити даље медијима на објаву под насловом „Бадњи дан у Црној Трави“.

Светски дан туристичких водича 21. фебруар

Туристичка организација општине Црна Трава ће пешачком туром „Упознај Црну Траву“ обележити дан туристички водича. Направиће се кружна рута обиласка свих културно историјских знаменитости: споменика, музеја, верских објеката. На сарадњу ће бити позвани ученици школа који ће бити учесници обиласка.

У склопу ове туре биће позвани медији из региона који ће пратити и објавити све оно што је шетњом обухваћено.

Циљ обележавања овог дана и позивања медија је да се скрене пажња на могућности развоја туризма општине и промовишу културно историјски потенцијали.

Васкршњи базар

На централном тргу у Црној Трави поводом Васкрса одржаће се Васкршњи базар. На базару ће учествовати деца из предшколске установе, основне и средње школе. Они ће своје рукотворине посвећене Васкрсу продавати по симболичним ценама, а сакупљени новац ће бити уплаћен у хуманитарне сврхе. Такође ће бити организована изложба дечијих радова, такмичење у туцању јаја, као и такмичење у фарбању и цртању на бетону, на тргу.

Туристичка организација општине Црна Трава ће организовати штандове за излагаче, уз помоћ школа и других установа, као и музички програм (озвучење и пуштање песама на тему Ускрса).

Дан заштите животне средине 05. јун

Обележавање Дана заштите животне средине кроз промоцију природно туристичких вредности-планинарских стаза, најбољег терена за монтаж бајк и указивања на значај биљних врста на територији општине. На сарадњу позвати планинарско друштво са којим ће бити организована пешачка тура и котлић за све учеснике акције. Осим тога биће организована изложба дечијих радова на тему животне средине, маскембал и приредба.

Смотра аматерског фолклора (јун)

Циљ манифестације је окупљање деце из региона и одржавање традиције фолклора. Учесници манифестације су деца до 15 година, чланови

фолклорних група са југа Србије. Девојчице и дечаци су се представили са својим кореографијама , као и домаћини ове манифестације. Ова манифестација ће постати једна од традиционалних , тако да се следеће године очекује већи број учесника. Циљ нам је да ова манифестација постане међународног карактера , јер имамо заинтересоване фолклорне групе из Македоније и Бугарске.

Дарови нетакнуте природе (јул- август)

Ова манифестација се организује због представљања природних богатстава наше општине , која су уједно и туристички потенцијал. У оквиру ове манифестације произвођачи ће излагати производе из природе (дивља борорвница, купина, малина, лековито биље, вргањи, лисичарке). Одржаће се изложба дечијих радова на ту тему и школа обуке за препознавање плодова из природе. Планира се такмичење у припреми јела од плодова из природе.

Сабор печалбара и неимара у Црној Трави 21. јул

Постављање излагачких тезги за продају разних производа у јутарњем периоду у центру града. У току дана се организује традиционални турнир у малом фудбалу. За све то време траје вашар на Тумби, одакле се у касним поподневним часовима вашар сели у центар места где ће бити постављена бина за наступе културно-уметничких друштва, трубача и угодног музичког програма. Сабор се одјављује ватрометом.

Туристичка организација општине Црна Трава ће спремити кратку презентацију на тему „Печалбарство и неимарство кроз време“, где ће указати на значајни утицај црнотраваца у овом сектору, кроз презентацију.

Традиционална манифестација Дани боровнице (друга половина јула)

Због велики пространаства на којима расте дивља боровница, као и погодности терена за узгој домаће боровнице настала је сада већ традиционална манифестација Дани боровнице.

Циљ ове манифестације је да додатно подстакне становништво на узгој воћа и израду домаћих производа од боровнице, али и других врста воћа (слатка, сокова, џемова, еликсира...).

Кроз ову манифестацију Туристичка организација општине Црна Трава би у сарадњи са домаћинствима требала припремити јединствени „пакет производа од боровнице“, који би био једна врста сувенира.

Главно место одржавања манифестације биће трг општине, на коме ће бити постављена бина за културно-уметнички и музички програм. Око бине ће бити постављени штандови за домаће излагаче свог воћа и производа од воћа, као и ручних радова. Биће позване на сардњу и остале туристичке организације које би требале подржати манифестацију, а уједно и промовисати своје потенцијале и манифестације (То Лесковац, Власотинце, Лебане, Босилеград, Бабушница, Медвеђа, Ражањ, Ниш и др.) У оквиру ове манифестације одржаће се изложба традиционалних и старинских јела Црнотравског краја.

Након тога наступиће промоција произвођача боровнице, а жири (састављен од три члана) ће бирати најбољег произвођача и најлепше уређен штанд који ће бити награђени. Такође би било корисно да се организује јавни ликовни конкурс за избор најлепшег рада на тему „Боровница из мог краја“ у коме ће учествовати најмлађи грађани.

Сеоске жене - снага југа

Циљ манифестације је окупљање жена произвођача традиционалних производа, презентација и њихово умрежавање. Од ове године основано је и удружење Црнотравски бизнис на штиклама које окупља жене које се баве прерадом шумских плодова. Иова манифестације ће постати традиционална, јер је циљ да се окупљају жене из руралних подручја и да покажу њихове рукотворине, производе и све оно чиме се баве у слободно време. На овај начин ћемо сњкрнути пажњу на жене са села које још увек нису довољно видљиве у нашем друштву.

Дани црнотравског зељаника

Манифестација посвећена црнотравском зељанику, јединставеном српском јелу са традицијом дугим вековима. Ово аутентично јело потиче из Црне Траве и представља савршену комбинацију хрскаве коре од теста и сочног фила. Он није само укусан оброк већ и прича о српској кулинарској баштини. Ово је је симбол гостопримства и традиционалне српске кухиње. Природни састојци и аутентичан укус чине црнотравски зељаник омиљен међу домаћим гостима. Ово јело је идеално за посебне прилике и окупљање

породице. Осетите дух традиције и пробајте ово изванредно српско јело, које је синоним за аутентичан укус Балкана. Због ових карактеристика организоваћемо такмичење у прављењу зељаника у ком ће учествовати удружења и појединци.

Обележавање Светског дана туризма 27. септембра

Туристичка организација општине Црна Трава ће овај дан обележити презентацијом онога што је у току године урађено, као и промоцијом туризма у општини и свега што општина као туристичка дестинација поседује. На презентацију позвати реномиране стручњаке из области туризма, представнике локалне самоуправе и неизоставне медије, који су од велике важности за пласирање туристичких потенцијала и указивање потенцијалним туристима због чега би требали посетити Црну Траву.

Новогодишњи вашар - Трг отвореног срца

На централном тргу у Црној Трави поводом новогодишњих и Божићних пеазника, организоваће се Новогодишњи базар. На базару ће учествовати деца из предшколске установе, основне и средње школе, која ће продавати своје рукотворине посвећене предстојећим празницима по симболичним ценама. Сав приход ће бити уплаћен у хуманитарне сврхе.

Туристичка организација општине Црна Трава ће организовати штандове за излагаче, уз помоћ школа и других установа, као и музички програм (озвучење и пуштање песама на тему предстојећих празника)

Туристичка организација ће се трудити да подржи и остале манифестације као суорганизатор, наравно у складу са финансијским могућностима. Било би такође неопходно да на почетку сваке године, све установе система локалне самоуправе предају Туристичкој организацији план манифестација које спроводе, да би се могла штампати манифестациона понуда која би се делила на сајму туризма у Београду фебруара месеца, па би свако ко жели и посећује сајам због манифестација имао преглед, где, шта и како може обићи.

3. ПРОМОЦИЈА ЦРНЕ ТРАВЕ И ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ

-Промоција туристичке понуде општине Црна Трава на сајмовима и другим догађајима у Србији:

- Наступ на сајму туризма у Београду , наступ на сајму туризма и активног одмора у Нишу ,сајму туризма и сеоског туризма у Крагујевцу ,такмичење на изложби сувенира и туристичких публикација у Лесковцу, такмичење на међународној изложби сувенира и туристички публикација „Кофер слова“ у Крушевцу.

- Учествовање на Туристичком форуму .

Туристичка организација општине Црна Трава би током године била гост свим манифестацијама и туристичким догађајима на које буде била позвана, сходно финансијским средствима. Ово би била одлична прилика за размену искуства и подршку колега које посетимо, пошто такве врсте промоција делују као повратна спрега, те је неопходно много више се кретати него предходне године. У туризму увек има новитета и инспирација у другим местима које покрећу рађање нових идеја из којих могу проистећи веома занимљиви како догађаји, тако и пројекти за уређење простора за посебне намене карактеристичне по нечему јединственом, што може изазвати експанзију туризма и веома брзи напредак једног места, јер ни једна појава, не може тако брзо дати ефекат на простор и економију као што је то туризам.

Прошле године је урађен сајт ТООЦрна Трава под називом www.posetivilinlug.rs где се презентује све што је урађено и све што представља туристичке потенцијале општине.

4. ИНВЕСТИЦИЈЕ

Туристичка организација општине Црна Трава је радила заједно са Сурдулицом и Северном Македонијом пројекат означавања, чишћења и уређења пешачких стаза под називом “Коридори културног наслеђа-инструмент за одрживи развој културе и туризма у прекограничном региону Србија-Северна Македонија”Ако тај пројекат прође почећемо са реализацијом.

Обавезно испратити конкурсе Министарства трговине, туризма и телекомуникације који излази крајем јануара сваке године.

Осим тога аплицираће и пројекте из Европске уније који подржавају област туризма, као и пројекте прекограничне сарадње са Бугарском и Северном Македонијом.

5. ЕДУКАЦИЈА

У марту 2026. године Туристичка организација општине Црна Трава ће урадити анализу села која имају предиспозицију за развој сеоског туризма. Потребно је издвојити 5-10 руралних подручја, детаљно их обрадити, одштампати потребне информаторе са јасним смерницама на који начин би се сеоска домаћинства могла опремити и категоризовати као сеоска туристичка домаћинства са могућношћу довођења страних туриста, који су то фондови расположиви становништву за опремање, а затим обиласком сваког сеоског насеља појединачно радити информативне разговоре са мештанима и покушати им објаснити и пробудити свест на који би начин могли уз мала улагања покренути сопствени посао и допринети кућном буџету. Општина Црна Трава би имала приход од боравишне таксе. Ту је и мултипликативни ефекат боравка туриста који свој новац остављају трговинама на мало, ресторанима, књижарама, једном речју свим привредним субјектима. Бенефит би од стране нас могла бити бесплатна категоризација за прве три године регистрације сеоских туристичких домаћинства.

Пословна сарадња са студентима Високе пословне школе струковних студија, смера туризам као и заинтересованим средњошколцима за бављење туризмом (пружање могућности волонтирања у току манифестација и других активности ТО).

Учествовање на семинарима и конференцијама за запослене у ТО у циљу стручног усавршавања у области туризма.

Организовање активности у сарадњи са планинарским друштвима, спортским клубовима и школама, које би биле посвећене повећању свести о значају заштите животне средине. Ту спада обележавање Светског дана

заштите животне средине, обилазак природног резервата Зеленичје на Острозубу, садња дрвећа и других садница, организовање школа у природи и др.

6. ИНФОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ

Пружање свих неопходних информација туристима, као што су информације о врсти смештајних и угоститељских објеката, ценама смештаја, о саобраћају, културним, спортским и забавним садржајима и манифестацијама.

Туристичка организација ће средствима јавног информисања редовно објављивати основну информативну делатност везану за што бољу информисаност туристичке тражње и понуде, као и осталих заинтересованих субјеката.

Пружање информација и помоћи ученицима и студентима за потребе научно истраживачког рада.

Употпуњавање базе података Туристичке организације општине Црна Трава.

7. САРАДЊА

Редовно праћење и регистровање туристичког промета у току целе године.

Израда извештаја за потребе локалне самоуправе.

Маркетиншке активности и истраживања тржишта путем технике анкетирања у циљу добијања информација за унапређење туристичке понуде.

Сарадња са вртићем, школама, удружењима, спортским клубовима са заједничким циљем да Црну Траву представимо у најбољем светлу и организацијом и подршком разних догађаја креирамо занимљиву туристичку понуду (подршка школама код дочека иностраних гостију, подршка удружењима код организација активности, промоције производа, спортским клубовима код организовања спортских такмичења и др. у складу са финансијским могућностима).

Сарадња са свим субјектима туристичке привреде општине Црна Трава, у циљу боље промоције и унапређења туристичке понуде.

8. ОСТАЛО

Израда Програма развоја туризма општине Црна Трава са акционим ланом за 2022-2027 годину. Обзиром на потенцијале, природне и антропогене, располажемо атрибутима довољним за формирање конкурентног туристичког места у региону. Стога је неопходна стратегија или план развоја туризма, као јасна смерница за уређивање туристичких локалитета и водич по коме ће деловати рад Туристичке организације општине Црна Трава. Тек онда би следили јасно одређене промотивне активности на свим сајмовима туризма и оним скуповима на којима наступају ЛТО, јер се стиче утисак да неспорни туристички потенцијали општине Црна Трава немају адекватног „старатеља“ који би представљао темељну развојну и управљачку организацију одговорну за укупан развој туризма, организацију која би успела да удружи интересе и енергију свих учесника у туризму, интегрише их у препознатљив бренд и реализује визију афирмисаног, модерног и одрживог туризма на простору општине.

9. ЗАКЉУЧАК

Програм рада Туристичка организација општине Црна Трава усклађен је са трендовима на домаћем и регионалном тржишту у оној мери колико нам то финансије дозвољавају. За подстицање развоја туризма неопходни су велики напори и средства, која због ограничења у буџету морамо обезбедити из других фондова. Ту је и проблем недостатка радне снаге (због забране запошљавања) и стручних лица која би радила на пројектима и обезбедила додатна средства. Овај проблем би делимично, а можда и потпуно решила израда програма развоја туризма општине Црна Трава, у којој бисмо јасно одредили циљеве којима желимо и можемо тежити.

. Требало би донети стратегију развоја туризма која мора бити усаглашена са Стратегијом развоја туризма Републике Србије која је тренутно у изради и представљати приоритетни задатак како Туристичке организације тако и саме Општине Црна Трава. Јер се све већи акценат ставља на развој манифестационог, сеоског, планинарског, авантуристичког, бициклистичког, екотуризма и многих других видова туризма за чији

развој имамо обиље ресурса. Зато су многе општине у једно од приоритетних развоја ставили развој туризма.

Туристичка организација општине Црна Трава задржава право да уврсти у програм и неке нове манифестације и активности, уколико се створе одговарајући предуслови.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ЦРНА ТРАВА

УПРАВНИ ОДБОР

ПРЕДСЕДНИК

Александар Станојевић

	Република Србија Туристичка организација Србије ,Београд,Чика Љубина 8
Подносилац захтева (назив, адреса)	Туристичка организација општине Црна Трава Трг Милентија Поповића бб
Одговорно лице (име и презиме, функција)	Биљана Бабић директор
Телефон/мобилни/факс/ е-пошта	016/811-022; 0698126343; tocrnatrava@opstinacrnatrava.org.rs
1. Учесће на сајмовима	
	<i>Сајмови у земљи :Сајмови туризма у Београду, Нишу, Крагујевцу ,Новом Саду као и сајам Етно хране у Београду</i>
	<i>Сајмови у иностранству/</i>
2. Промотивни догађаји и презентације (наградне игре, изложбе, учешће на манифестацијама, креативне радионице,roadshow,...)	
	<i>Навести планиране догађаје у земљи: 11.Туристички форум, промоција општине Црна Трава на манифестацијама из окружења: Лесковац, Ниш, Бабушница, Босилеград, Београд итд Креативне радионице у склопу наших манифестација, едукације и радионице из области развоја сеоског туризма и категоризационих ије смештајних капацитета. Едукације на манифестацији Дарови нетакнуте природе у препознавању и брњу плова из природе., као и едукације при манифестацији Сеоске жене - снага југа из области удруживања, промоције и маркетинга за жене из руралних крајева.</i>
	<i>Навести планиране догађаје у иностранству: Постоји могућност презентација, због прекограничне сарадње са Бугарском и Македонијом.</i>
3. Издавачка делатност, навести називе	
	<i>Нова издања: Припрема, израда и штампање дволистног флајера којим ће се промовисати манифестације које се у току године организују са акцентом на манифестације Смотра аматерског фолклора , Сеоске жене-снага југа и Дани боровнице Двојезични каталог (енглеско-српски) који ће садржати кратак преглед потребних информација за потенцијалне посетиоце: географски положај, историјски развој, природне и антропогене туристичке вредности, угоститељску понуду и информације о битним установама. Припрема, израда и штампа новогодишњег календара ТООЦТ.</i>
	<i>Репринти: /</i>
	<i>Измењена и допуњена издања /</i>
4. Инфо центри и сувенирнице	
	<i>Инфо центри (постојећи/планирани нови), у плану је да се пројектним финансирањем изгради инфо центар са сувенирницом</i>

	<p>Сувенирнице(постојеће/планиране нове): немамо сувенирницу.</p>
<p>5. Студијске посете организатора путовања, новинара и блогера</p>	<p>Навести планиране активности организатора путовања, новинара и блогера</p> <p>Планирана је сарадња са Регионална Туристичка мрежа - Grupna.rs , због организованом доласка новинара и туристичких радника.</p> <p>Сарадња са блогером digitalni.hedonista због промоције наших туристичких дестинација.</p>
<p>6. Оглашавање</p> <p>(Телевизија, радио, штампани медији, дигитални медији, просторно оглашавање)</p>	<p>Навести планиране активности у земљи: оглашавање на друштвеним мрежама о свим постојећим догађајима, континуирана промоција, гостовање на локалним и регионалним телевизијама, презентација туристичког промо филма, закуп простора на билбордима за промоцију манифестација.</p> <p>Стална сарадња са медијском кућом Агројуг из Ниша која редовно прати наше наступе на манифестацијама и сајмовима ; као и ТВ Прва и РТС 1 , који извештавају са наших манифестација.</p> <p>Радимо промоцију наших манифестација на сајтовима izletijada.rs , eventsinserbija.com , serbia.travel i grupna.rs</p> <p>Такође је направљен инстаграм налог turisticka_org_crnatrava где се објављују сва дешавања и манифестације.</p> <p>За све манифестације се штампају флајери и обавештења , којима се сва дешавања оглашавају.</p> <p>Направљен је сајт https://posetivilinlug.rs , преко којег се врши промоција туристичке понуде на територији општине Црна Трава</p>
	<p>Навести планиране активности у иностранству</p>
<p>7. Остало</p>	<p>У плану су припреме за израда Програма развоја туризма општине Црна Трава са акционим планом за период од 2026.</p>

Овлашћено лице

Биљана Бабић

Потпис

На основу члана 36. став 1. тачка 15), а у вези са чланом 39. став 2. и чланом 41. став 4. Закона о туризму („Службени гласник РС“ број 17/2019) и члана 16. Статута Туристичке организације Србије, даје се

ПРЕТХОДНА САГЛАСНОСТ

Туристичкој организацији општине Црна Трава на доношење Програма рада и плана промотивних активности, у делу плана промотивних активности, за 2026. годину.

Образложење

Туристичка организација општине Црна Трава се обратила Туристичкој организацији Србије захтевом за давање претходне сагласности на Програм рада и план промотивних активности, у делу плана промотивних активности, за 2026. годину, број 3050/27.10.2025 године, у прилогу којег је доставила неопходну документацију.

Поступајући по предметном захтеву, Туристичка организација Србије је констатовала да Програм рада и план промотивних активности, у делу плана промотивних активности, за 2026. годину Туристичке организације општине Црна Трава, нису у супротности са плановима и програмима промотивних активности Туристичке организације Србије, на основу чега је претходна сагласност дата.

План промотивних активности ЛТО у делу организације манифестација које се односе на специфичности појединих ЛТО, није био предмет разматрања, обзиром да исти нису саставни део плана и програма Туристичке организације Србије.

В.Д. ДИРЕКТОР

мр Марија Лабовић